

Univerzitet u Beogradu
Matematički fakultet

Milena, Jelena, Ana, Mirko, Anđelka, Nina

Zbirka programa

Beograd, 2015.

Predgovor

U okviru kursa *Programiranje 2* na Matematičkom fakultetu vežbaju se zadaci koji imaju za cilj da studente nauče rekurzivnom pristupu rešavanju problema, ispravan rad sa pokazivačima i dinamički alociranom memorijom, osnovne algoritme pretraživanja i sortiranja, kao i rad sa dinamičkim strukturama podataka, poput listi i stabala. Zadaci koji se nalaze u ovoj zbirci predstavljaju objedinjen skup zadataka sa vežbi i praktikuma ovog kursa, kao i primere zadataka sa kolokvijuma i ispita.

Autori velikog broja zadataka ove zbirke su ujedno i autori same zbirke, ali postoje i zadaci za koje se ne može tačno utvrditi ko je originalni autor jer su zadacima davali svoje doprinose različiti asistenti koji su držali vežbe iz ovog kursa u prethodnih desetak godina, pomenimo tu, pre svega, Milana Bankovića i doc dr Filipa Marića. Zbog toga smatramo da je naš osnovni doprinos što smo objedinili, precizno formulisali i rešili sve najvažnije zadatke koji su potrebni za uspešno savlađivanje koncepata koji se obrađuju u okviru kursa.

Zahvaljujemo se recenzentima na ..., kao i studentima koji su svojim aktivnim učešćem u nastavi pomogli i doprineli u obličavanju ovog materijala.

Autori

Sadržaj

1	Rekurzija	3
1.1	Zadaci	3
1.2	Rešenja	6
2	Bitovi	9
2.1	Zadaci	9
2.2	Rešenja	11
3	Pokazivači	13
3.1	Pokazivači i aritmetika sa pokazivačima	13
3.2	Višedimenzioni nizovi	17
3.3	Dinamička alokacija memorije	21
3.4	Pokazivači na funkcije	23
3.5	Rešenja	24
4	Pretraživanje	33
4.1	Zadaci	33
4.2	Rešenja	35
5	Sortiranje	37
5.1	Zadaci	37
5.2	Rešenja	43
6	Liste	45
6.1	Zadaci	45
6.2	Rešenja	50
7	Drveta	53
7.1	Zadaci	53
7.2	Rešenja	53
8	Razno	55
8.1	Zadaci	55
8.2	Rešenja	55
9	Ispitni rokovi	57
9.1	Zadaci	57
9.2	Rešenja	60

Literatura

66

Glava 1

Rekurzija

1.1 Zadaci

Zadatak 1 Napisati rekurzivnu funkciju koja sumira elemente niza celih brojeva. Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dimenziju n ($0 < n \leq 100$) celobrojnog niza, a zatim i elemente niza. Na standardni izlaz ispisati rezultat primene napisane funkcije nad učitanim nizom.

Zadatak 2 Napisati rekurzivnu funkciju koja izracunava x^k , za dati realni broj x i prirodan broj k . Napisati program koji testira napisanu funkciju tako što računa 2^{10} .

Zadatak 3 Nina: Ovaj zadatak treba posle poglavlja o bitovima. Možda napraviti podpoglavlje u poglavlju Bitovi da se odvoje oni zadaci koji se odnose i na rekurziju. Napisati rekurzivnu funkciju vraća broj bitova koji su postavljeni na 1, u binarnoj reprezentaciji njenog celobrojnog argumenta. Napisati program koji testira napisanu funkciju za brojeve 127, 128, 0x00FF00FF, 0xFFFFFFFF.

Dodatak za vežbu: Ispratiti stanje na sistemskom steku u toku izvršavanja jednog poziva funkcije.

Zadatak 4 Napisati rekurzivnu funkciju koja proverava da li je broj cifara nekog broja paran ili neparan. Napisati program koji testira napisanu funkciju tako što se za broj učitani sa standardnog ispisuje da li je paran ili neparan. Napomena: koristiti uzajamnu (posrednu) rekurziju.

Zadatak 5 Napisati repno-rekurzivnu funkciju koja izracunava $n!$. Napisati program koji testira napisanu funkciju za poizvoljan broj n ($n \leq 12$) unet sa standardnog ulaza.

Zadatak 6 Napisati rekurzivnu funkciju koja računa n -ti element u nizu, čiji se elementi računaju na osnovu sledećih rekurentnih relacija:

$$F(0) = 0$$

$$F(1) = 1$$

$$F(n) = a * F(n - 1) + b * F(n - 2)$$

Napisati funkciju tako da se problemi manje dimenzije rešavaju samo jedan put.

1 Rekurzija

Zadatak 7 Napisati rekurzivnu funkciju koja prikazuje sve permutacije skupa $\{1, 2, \dots, n\}$. Napisati program koji testira napisanu funkciju za proizvoljan prirodan broj n ($n \leq 50$) unet sa standardnog ulaza.

Zadatak 8

- a) Napisati rekurzivnu funkciju koja izračunava d_n kao sumu elemenata n -te hipotenuze Paskalovog trougla.
- b) Napisati rekurzivnu funkciju koja izračunava vrednost polja (i, j) .

Paskalov trougao se dobija tako što mu je svako polje (izuzev 0-te vrste i 0-kolone) zbir jednog polja levo i jednog polja iznad.

```
      1
     1 1
    1 2 1
   1 3 3 1
  1 4 6 4 1
 1 5 10 10 5 1
```

Zadatak 9 Napisati rekurzivnu funkciju koja određuje maksimum niza celih brojeva. Napisati program koji testira ovu funkciju, za niz koji se učitava sa standardnog ulaza. Niz neće biti duži od 256, i njegovi elementi se unose sve do kraja ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
<pre> Ulaz: 3 2 1 4 21 Izlaz: 21</pre>	<pre> Ulaz: 2 -1 0 -5 -10 Izlaz: 2</pre>
<i>Test 3</i>	<i>Test 4</i>
<pre> Ulaz: 1 11 3 5 8 1 Izlaz: 11</pre>	<pre> Ulaz: 5 Izlaz: 5</pre>

Zadatak 10 Napisati rekurzivnu funkciju koja izračunava skalarni proizvod dva data vektora. Napisati program koji testira ovu funkciju, za nizove koji se učitavaju sa standardnog ulaza. Dužina neće biti veća od 256. Prvo se unosi dimenzija nizova, a zatim i sami njihovi elementi.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
<pre> Ulaz: 3 1 2 3 1 2 3 Izlaz: 14</pre>	<pre> Ulaz: 2 3 5 2 6 Izlaz: 36</pre>
<i>Test 3</i>	
<pre> Ulaz: 0 Izlaz: 0</pre>	

Zadatak 11 Napisati rekurzivnu funkciju koja sabira dekadne cifre datog celog broja x . Napisati program koji testira ovu funkciju, za broj koji se učitava sa standardnog ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
Ulaz: 123 Izlaz: 6	Ulaz: 23156 Izlaz: 17	Ulaz: 1432 Izlaz: 10
<i>Test 4</i>	<i>Test 5</i>	
Ulaz: 1 Izlaz: 1	Ulaz: 0 Izlaz: 0	

Zadatak 12 Napisati rekurzivnu funkciju koja računa broj pojavljivanja elementa x u nizu a dužine n . Napisati program koji testira ovu funkciju, za x i niz koji se učitavaju sa standardnog ulaza. Niz neće biti duži od 256. Prvo se unosi x , za zatim elementi niza sve do kraja ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
Ulaz: 4 1 2 3 4 Izlaz: 1	Ulaz: 11 3 2 11 14 11 43 1 Izlaz: 2
<i>Test 3</i>	
Ulaz: 1 3 21 5 6 Izlaz: 0	

Zadatak 13 Napisati rekurzivnu funkciju koja ispituje da li je data niska palindrom. Napisati program koji testira ovu funkciju. Pretpostaviti da niska neće biti duža od 32, i da se unosi sa standardnog ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	
Ulaz: programiranje Izlaz: ne	Ulaz: anavolimilovana Izlaz: da	
<i>Test 3</i>	<i>Test 4</i>	<i>Test</i>
Ulaz: a Izlaz: da	Ulaz: aba Izlaz: da	Ulaz: aa Izlaz: da

Zadatak 14 Napisati rekurzivnu funkciju kojom se proverava da li su tri zadata broja uzastopni članovi niza. Potom, napisati program koji je testira. Sa standardnog ulaza se unose najpre tri tražena broja, a zatim elementi niza, sve do kraja ulaza. Pretpostaviti da ih neće biti više od 256.


```
3 int main(){  
    printf("Hello bitovi!\n"); /* Da li komentari rade ččžš*/  
5     return 0;  
}
```

Rešenje 2

```
#include<stdio.h>  
  
2 int main(){  
4     printf("Hello bitovi!\n"); /* Da li komentari rade ččžš*/  
    return 0;  
6 }
```

Rešenje 3

```
#include<stdio.h>  
  
2 int main(){  
4     printf("Hello bitovi!\n"); /* Da li komentari rade ččžš*/  
    return 0;  
6 }
```

Rešenje 4

Rešenje 5

Rešenje 6

Rešenje 7

Rešenje 8

Rešenje 9

Rešenje 10

Rešenje 11

Rešenje 12

Rešenje 13

Rešenje 14

Glava 2

Bitovi

2.1 Zadaci

Zadatak 18 Napisati:

- (a) funkciju `print_bits` koja štampa bitove u binarnom zapisu celog broja x .
- (b) program koja testira funkciju `print_bits` za proizvoljne brojeve.

Zadatak 19 Napisati funkciju koja broji bitove postavljene na 1 u zapisu broja x . Napisati program koji testira tu funkciju za broj `0xABCDE123`.

Zadatak 20 Napisati:

- (a) funkciju koja određuje najveći broj koji se može zapisati istim binarnim ciframa kao dati broj.
- (b) funkciju koja određuje najmanji broj koji se može zapisati istim binarnim ciframa kao dati broj.
- (c) program koji testira prethodno napisane funkcije.

Zadatak 21 Napisati:

- (a) funkciju koja određuje broj koji se dobija kada se n bitova datog broja, počevši od pozicije p postave na 0.
- (b) funkciju koja određuje broj koji se dobija kada se n bitova datog broja, počevši od pozicije p postave na 1.
- (c) funkciju koja određuje broj koji se dobija kada se n bitova datog broja, počevši od pozicije p i vraća ih kao bitove najmanje težine rezultata.
- (d) funkciju koja vraća broj koji se dobija upisivanjem poslednjih n bitova broja y u broj x , počevši od pozicije p .

- (e) funkciju koja vraća broj koji se dobija invertovanjem n bitova broja x počevši od pozicije p .
- (f) program koji testira prethodno napisane funkcije.

Zadatak 22 Napisati:

- (a) funkciju funkciju koja određuje broj koji se dobija rotiranjem u levo datog celog broja.
- (b) funkciju koja određuje broj koji se dobija rotiranjem u desno datog celog neoznačenog broja.
- (c) funkciju koja određuje broj koji se dobija rotiranjem u desno datog celog broja.
- (d) program koji testira prethodno napisane funkcije.

Zadatak 23 Napisati funkciju koja određuje ceo broj čiji binarni zapis je slika u ogledalu binarnog zapisa argumenta funkcije, a potom i program koji testira datu funkciju za argument 0xABCDE123.

Zadatak 24 Napisati funkciju `int Broj01(unsigned int n)` koja za dati broj n vraća 1 ako u njegovom binarnom zapisu ima više jedinica nego nula, a inače vraća 0. Napisati program koji tu funkciju testira za broj koji se zadaje sa standardnog ulaza.

	<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
Ulaz:	10	Ulaz: 1024	Ulaz: 2147377146
Izlaz:	0	Izlaz: 0	Izlaz: 1

	<i>Test 4</i>
Ulaz:	1111111115
Izlaz:	0

Zadatak 25 Napisati funkciju koja broji koliko se puta kombinacija 11 (dve uzastopne jedinice) pojavljuje u binarnom zapisu celog neoznačenog broja x . Tri uzastopne jedinice se broje dva puta. Napisati program koji tu funkciju testira za broj koji se zadaje sa standardnog ulaza.

	<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
Ulaz:	11	Ulaz: 1024	Ulaz: 2147377146
Izlaz:	1	Izlaz: 0	Izlaz: 22

	<i>Test 4</i>
Ulaz:	1111111115
Izlaz:	6

Zadatak 26 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava pozitivan ceo broj, a na standardni izlaz ispisuje vrednost tog broja sa razmenjenim vrednostima bitova na pozicijama i , j . Pozicije i , j se učitavaju kao parametri komandne linije. Smatrati da je krajnji desni bit binarne reprezentacije 0-ti bit. Pri rešavanju nije dozvoljeno koristiti pomoćni niz niti aritmetičke operatore $+$, $-$, $/$, $*$, $%$.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
<code>Poziv: ./a.out 1 2</code>	<code>Poziv: ./a.out 1 2</code>	<code>Poziv: ./a.out 12 12</code>
<code>Ulaz: 11</code>	<code>Ulaz: 1024</code>	<code>Ulaz: 12345</code>
<code>Izlaz: 13</code>	<code>Izlaz: 1024</code>	<code>Izlaz: 12345</code>

Zadatak 27 Napisati funkciju koja na osnovu neoznačenog broja x formira nisku s koja sadrži heksadekadni zapis broja x , koristeći algoritam za brzo prevođenje binarnog u heksadekadni zapis (svake 4 binarne cifre se zamenjuju jednom odgovarajućom heksadekadnom cifrom). Napisati program koji tu funkciju testira za broj koji se zadaje sa standardnog ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
<code>Ulaz: 11</code>	<code>Ulaz: 1024</code>	<code>Ulaz: 12345</code>
<code>Izlaz: 0000000B</code>	<code>Izlaz: 00000400</code>	<code>Izlaz: 00003039</code>

Zadatak 28 Napisati funkciju koja za dva data neoznačena broja x i y invertuje u podatku x one bitove koji se poklapaju sa odgovarajućim bitovima u broju y . Ostali bitovi ostaju nepromenjeni. Napisati program koji tu funkciju testira za brojeve koji se zadaju sa standardnog ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
<code>Ulaz: 123 10</code>	<code>Ulaz: 3251 0</code>	<code>Ulaz: 12541 1024</code>
<code>Izlaz: 4294967285</code>	<code>Izlaz: 4294967295</code>	<code>Izlaz: 4294966271</code>

Zadatak 29 Napisati funkciju koja računa koliko petica bi imao ceo neoznačen broj x u oktalnom zapisu. Napisati program koji tu funkciju testira za broj koji se zadaje sa standardnog ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
<code>Ulaz: 123</code>	<code>Ulaz: 3245</code>	<code>Ulaz: 100328</code>
<code>Izlaz: 0</code>	<code>Izlaz: 2</code>	<code>Izlaz: 1</code>

2.2 Rešenja

Rešenje 18

```
1 #include <stdio.h>
```



```
3 int main(){  
    int a, b;  
5    printf("Hello bitovi!\n"); /* Da li komentari rade ččžšđ*/  
    if(a>b) a++;  
7    return 0;  
}
```

Rešenje [19](#)

Rešenje [20](#)

Rešenje [21](#)

Rešenje [22](#)

Rešenje [23](#)

Rešenje [24](#)

Rešenje [25](#)

Rešenje [26](#)

Rešenje [27](#)

Rešenje [28](#)

Rešenje [29](#)

Glava 3

Pokazivači

3.1 Pokazivači i aritmetika sa pokazivačima

Zadatak 30 Za dati celobrojni niz dimenzije n , napisati funkcije koje obrću njegove elemente:

- (a) korišćenjem indeksne sintakse,
- (b) korišćenjem pokazivačke sintakse.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dimenziju niza n ($n \leq 100$), a zatim elemente niza. Prikazati sadržaj niza pre i posle poziva funkcije za obrtanje elemenata niza.

Zadatak 31 Dat je celobrojni niz dimenzije n .

- (a) Napisati funkciju `zbir` koja izračunava zbir elemenata niza.
- (b) Napisati funkciju `proizvod` koja izračunava proizvod elemenata niza.
- (c) Napisati funkciju `min_element` koja izračunava najmanji elemenat niza.
- (d) Napisati funkciju `max_element` koja izračunava najveći elemenat niza.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dimenziju n ($0 < n \leq 100$) celobrojong niza, a zatim i elemente niza. Na standardni izlaz ispisati rezultat primene svake od napisanih funkcija nad učitanim nizom.

Zadatak 32 Korišćenjem pokazivačke sintakse, napisati funkciju koja vrednosti elemenata u prvoj polovini niza povećava za jedan, a u drugoj polovini smanjuje za jedan. Ukoliko niz ima neparan broj elemenata, onda vrednost srednjeg elementa niza ostaviti nepromenjenim. Napisati program koji testira napisanu funkciju. Sa standardnog ulaza učitati dimenziju n ($0 \leq n \leq 100$) celobrojong niza, a zatim i elemente niza. Na standardni izlaz ispisati rezultat primene svake od napisanih funkcija nad učitanim nizom.

Zadatak 33 Napisati program koji ispisuje broj prihvaćenih argumenata komandne linije, a zatim i same argumente kojima prethode njihovi redni brojevi.

Zadatak 34 Korišćenjem pokazivačke sintakse, napisati funkciju koja za datu nisku ispituje da li je palindrom. Napisati program koji vrši prebrojavanje argumenata komandne linije koji su palindromi.

Test 1

```
|| Poziv:  ./a.out programiranje anavolimilovana topot ana anagram t
|| Izlaz:  4
```

Zadatak 35 Napisati program koji kao prvi argument komandne linije prihvata putanju do datoteke za koju treba proveriti koliko reči ima n karaktera, gde se n zadaje kao drugi argument komandne linije. U zadatku ne koristiti ugrađene funkcije za rad sa niskama, već implementirati svoje koristeći pokazivačku sintaksu.

Test 1

```
|| Poziv:  ./a.out fajl.txt 1
|| Datoteka: Ovo je sadržaj datoteke i u
||          njoj ima reci koje imaju
||          1 karakter
|| Izlaz:  2
```

Zadatak 36 Napisati program koji kao prvi argument komandne linije prihvata putanju do datoteke za koju treba proveriti koliko reči ima zadati sufiks (ili prefiks), koji se zadaje kao drugi argument komandne linije. Program je neophodno pozvati sa jednom od opcija `-s` ili `-p` u zavisnosti od čega treba proveriti koliko reči ima zadati sufiks (ili prefiks). U zadatku ne koristiti ugrađene funkcije za rad sa niskama, već implementirati svoje koristeći pokazivačku sintaksu.

Test 1

```
|| Poziv:  ./a.out fajl.txt ke -s
|| Datoteka: Ovo je sadržaj datoteke
||          i u njoj ima reci koje se
||          završavaju na ke
|| Izlaz:  2
```

Zadatak 37 **Milena:** Ovo bi trebalo da ide u deo o bitskim operatorima? Napisati rekurzivnu funkciju za određivanje najveće cifre u oktalnom zapisu neoznačenog celog broja korišćenjem bitskih operatora. Uputstvo: binarne cifre grupisati u podgrupe od po tri cifre, počev od bitova najmanje težine.

Test 1

```
|| Ulaz:  5
|| Izlaz: 5
```

Test 2

```
|| Ulaz:  125
|| Izlaz: 7
```

Test 3

```
|| Ulaz:  8
|| Izlaz: 1
```

Test 4

```
|| Ulaz: 10
|| Izlaz: 2
```

Zadatak 38 Milena: Ovo bi trebalo da ide u deo o bitskim operatorima? Napisati rekursivnu funkciju za određivanje (dekadne vrednosti) najveće cifre u heksadekadnom zapisu neoznačenog celog broja korišćenjem bitskih operatora. Uputstvo: binarne cifre grupisati u podgrupe od po četiri cifre, počev od bitova najmanje težine.

Test 1

```
|| Ulaz: 5
|| Izlaz: 5
```

Test 2

```
|| Ulaz: 16
|| Izlaz: 1
```

Test 3

```
|| Ulaz: 18
|| Izlaz: 2
```

Test 4

```
|| Ulaz: 165
|| Izlaz: 10
```

Zadatak 39 Milena: Ovo bi trebalo da ide u pretraživanje/sortiranje? Napisati funkciju koja u rastuće sortiranom nizu celih brojeva binarnom pretragom pronalazi prvi element veći od nule i kao rezultat vraća njegovu poziciju u nizu. Ukoliko nema elemenata većih od nule, funkcija kao rezultat vraća -1. Napisati program koji testira ovu funkciju za niz elemenata koji se učitavaju sa standardnog ulaza. Niz neće biti duži od 256, i njegovi elementi se unose sve do kraja ulaza.

Test 1

```
|| Ulaz: -151 -44 5
||      12 13 15
|| Izlaz: 2
```

Test 2

```
|| Ulaz: -100 -15 -11
||      -8 -7 -5
|| Izlaz: -1
```

Test 3

```
|| Ulaz: -100 -15 0 13
||      155 124 258
||      315 516 7000
|| Izlaz: 3
```

Zadatak 40 Milena: Ovo bi trebalo da ide u pretraživanje/sortiranje? Napisati funkciju koja u opadajuće sortiranom nizu celih brojeva binarnom pretragom pronalazi prvi element manji od nule i kao rezultat vraća njegovu poziciju u nizu. Ukoliko nema elemenata manjih od nule, funkcija kao rezultat vraća -1. Napisati program koji testira ovu funkciju za niz elemenata koji se učitavaju sa standardnog ulaza. Niz neće biti duži od 256, i njegovi elementi se unose sve do kraja ulaza.

Test 1

```
|| Ulaz: 151 44 5 -12 -13 -15
|| Izlaz: 3
```

Test 2

```
Ulaz: 100 55 15 0 -15 -124 -155
      -258 -315 -516 -7000
Izlaz: 4
```

Test 3

```
Ulaz: 100 15 11 8 7 5 4 3 2
Izlaz: -1
```

Zadatak 41 Milena: Ovo bi trebalo da ide u pretraživanje/sortiranje? Struktura `Student` čuva podatke o broju indeksa studenta i poenima sa kolokvijuma, pri čemu su brojevi indeksa i poeni sa kolokvijuma celi brojevi. Napisati program koji učitava podatke o studentima iz datoteke „kolokvijum.txt“ u kojoj se nalazi najviše 500 zapisa o studentima. Sortirati ovaj niz studenata po broju poena opadajuće, a ako više studenata ima isti broj poena, onda po broju indeksa rastuće. Ispisati sortiran niz studenata na standardni izlaz.

Test 1

```
Kolokvijum.txt: 20140015 25
                 20140115 24
                 20130250 3
                 20140001 4
                 20140038 25
Izlaz:          20140015 25
                 20140038 25
                 20140115 24
                 20140001 4
                 20130250 3
```

Test 2

```
Kolokvijum.txt: 20140015 25
                 20110010 12
                 20140105 0
                 20120110 13
Izlaz:          20140015 25
                 20120110 13
                 20110010 12
                 20140105 0
```

Zadatak 42 Napisati strukturu `Student` koja čuva podatke o broju indeksa studenta i broju poena osvojenih na testu. Pretpostaviti da su brojevi indeksa celi brojevi, a poeni sa testa realni brojevi. Napisati program koji učitava podatke o studentima iz datoteke „studenti.txt“ u kojoj se nalazi najviše 100 zapisa o studentima. Sortirati ovaj niz studenata po broju poena rastuće, a ako više studenata ima isti broj poena, onda po broju indeksa opadajuće. Ispisati sortiran niz studenata na standardni izlaz.

```

Test 1
Kolokvijum.txt: 20140015 4.5
                  20130115 4.5
                  20140250 3.4
                  20110304 1.2
Izlaz:          20110304 1.2
                  20140250 3.4
                  20140015 4.5
                  20130115 4.5

```

```

Test 2
Kolokvijum.txt: 20130015 9.5
                  20130010 9.5
                  20090103 0.5
                  20140005 10.0
                  20140120 1.3
                  20140038 2.5
Izlaz:          20090103 0.5
                  20140120 1.3
                  20140038 2.5
                  20130015 9.5
                  20130010 9.5
                  20140005 10.0

```

3.2 Višedimenzioni nizovi

Zadatak 43 Data je kvadratna matrica dimenzije n .

- (a) Napisati funkciju koja izračunava trag matrice.
- (b) Napisati funkciju koja izračunava euklidsku normu matrice.
- (c) Napisati funkciju koja izračunava gornju vandijagonalnu normu matrice.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dimanziju kvadratne matrice n ($0 < n \leq 100$), a zatim i elemente matrice. Na standardni izlaz ispisati rezultat primene svake od napisanih funkcija nad učitanom matricom.

Zadatak 44 Date su dve kvadratne matrice istih dimenzija n .

- (a) Napisati funkciju koja proverava da li su matrice jednake.
- (b) Napisati funkciju koja izračunava zbir matrica.
- (c) Napisati funkciju koja izračunava proizvod matrica.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dimanziju kvadratnih matrica n ($0 < n \leq 100$), a zatim i elemente matrica. Na standardni izlaz ispisati rezultat primene svake od napisanih funkcija nad učitanim matricama.

```
Test 1
Ulaz:  3
      1 2 3
      1 2 3
      1 2 3
      1 2 3
      1 2 3
      1 2 3
      1 2 3
Izlaz:  da
      2 4 6
      2 4 6
      2 4 6
      6 12 18
      6 12 18
      6 12 18
```

Zadatak 45 Relacija se može predstaviti kvadratnom matricom nula i jedinica na sledeći način: dva elementa i i j su u relaciji ukoliko se u preseku i -te vrste i j -te kolone matrice nalazi broj 1, a nisu u relaciji ukoliko se tu nalazi broj 0.

- (a) Napisati funkciju koja proverava da li je relacija zadata matricom refleksivna.
- (b) Napisati funkciju koja proverava da li je relacija zadata matricom simetrična.
- (c) Napisati funkciju koja proverava da li je relacija zadata matricom tranzitivna.
- (d) Napisati funkciju koja određuje refleksivno zatvorenje relacije (najmanju refleksivnu relaciju koja sadrži datu).
- (e) Napisati funkciju koja određuje simetrično zatvorenje relacije (najmanju simetričnu relaciju koja sadrži datu).
- (f) Napisati funkciju koja određuje refleksivno-tranzitivno zatvorenje relacije (najmanju refleksivnu i tranzitivnu relaciju koja sadrži datu)(Napomena: koristiti Varšalov algoritam).

Napisati program koji učitava matricu iz datoteke čije se ime zadaje kao prvi argument komandne linije. U prvoj liniji datoteke nalazi se dimenzija matrice n ($0 < n \leq 64$), a potom i sami elementi matrice. Na standardni izlaz ispisati rezultat testiranja napisanih funkcija.

Test 1

```

Datoteka: 4
          1 0 0 0
          0 1 1 0
          0 0 1 0
          0 0 0 0
Izlaz:    refleksivnost: ne
          simetricnost: ne
          tranzitivnost: da
          refleksivno zatvorenje:
          1 0 0 0
          0 1 1 0
          0 0 1 0
          0 0 0 1
          simetricno zatvorenje:
          1 0 0 0
          0 1 1 0
          0 1 1 0
          0 0 0 0
          refleksivno-tranzitivno zatvorenje:
          1 0 0 0
          0 1 1 0
          0 0 1 0
          0 0 0 1

```

Zadatak 46 Data je kvadratna matrica dimenzije n .

- Napisati funkciju koja određuje najveći element matrice na sporednoj dijagonali.
- Napisati funkciju koja određuje indeks kolone koja sadrži najmanji element matrice.
- Napisati funkciju koja određuje indeks vrste koja sadrži najveći element matrice.
- Napisati funkciju koja određuje broj negativnih elemenata matrice.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati elemente celobrojne kvadratne matrice čija se dimenzija n ($0 < n \leq 32$) zadaje kao argument komandne linije.

Test 1

```

Poziv:    ./a.out 3
Ulaz:     1 2 3
          -4 -5 -6
          7 8 9
Izlaz:    7 2 2 3

```


Zadatak 47 Napisati funkciju kojom se proverava da li je zadata kvadratna matrica dimenzije n ortonormirana. Matrica je ortonormirana ako je skalarni proizvod svakog para različitih vrsta jednak nuli, a skalarni proizvod vrste sa samom sobom jednak jedinici. Napisati program koji testira napisanu funkciju. Sa standardnog ulaza učitati dimenziju celobrojne kvadratne matrice n ($n \leq 32$), a zatim i njene elemente. Na standardni izlaz ispisati rezultat primene napisane funkcije na učitanoj matrici.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
<pre> Ulaz: 4 1 0 0 0 0 1 0 0 0 0 1 0 0 0 0 1 Izlaz: da </pre>	<pre> Ulaz: 3 1 2 3 5 6 7 1 4 2 Izlaz: ne </pre>

Zadatak 48 Data je matrica dimenzije $n \times m$.

- (a) Napsiati funkciju koja učitava elemente matrice sa standardnog ulaza

- (b) Napsiati funkciju koja na standardni izlaz spiralno ispisuje elemente matrice.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dimenzije matrice n ($0 < n \leq 10$) i m ($0 < m \leq 10$), a zatim i elemente matrice (pozivom gore napisane funkcije). Na standardni izlaz spiralno ispisati elemente učitane matrice.

Zadatak 49 Milena: Ovo bi trebalo da ide u pretraživanje/sortiranje? Napisati funkciju koja vrši leksikografsko opadajuće sortiranje niza niski (pretpostaviti da ima najviše 1000 niski, od kojih svaka ima najviše 30 karaktera). Napisati program koji testira rad napisane funkcije. Niske učitati iz datoteke „niske.txt“ (prva linija datoteke sadrži broj niski, a svaka sledeća po jednu nisku). Na standardni izlaz ispisati leksikografski opadajuće sortirane niske.

Zadatak 50 Napisati funkciju koja izračunava k -ti stepen kvadratne matrice dimenzije n ($n \leq 32$). Napisati program koji testira napisanu funkciju. Sa standardnog ulaza učitati dimenziju celobrojne matrice n , elemente matrice i stepen k ($0 < k \leq 10$). Na standardni izlaz ispisati rezultat primene napisane funkcije. Napomena: voditi računa da se prilikom stepenovanja matrice izvrši što manji broj množenja.

Test 1

```
Ulaz:  3
      1 2 3
      4 5 6
      7 8 9
      8
Izlaz: 510008400 626654232 743300064
      1154967822 1419124617 1683281412
      1799927244 2211595002 2623262760
```

3.3 Dinamička alokacija memorije

Zadatak 51 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava niz celih brojeva a zatim na standardni izlaz ispisuje ove brojeve u obrnutom poretku. Ne praviti nikakvo ograničenje za dimenziju niza.

Zadatak 52 Napisati funkciju koja kao rezultat vraća nisku koja se dobija nadovezivanjem dve niske, bez promene njihovog sadržaja. Napisati program koji testira rad napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati dve niske karaktera. Na standardni izlaz ispisati nisku koja se dobija njihovim nadovezivanjem.

Zadatak 53 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava niz celih brojeva. Brojevi se unose sve dok se ne unese nula. Ne praviti nikakve pretpostavke o dimenziji niza. Na standardni izlaz ispisati ovaj niz brojeva u obrnutom poretku. Zadatak uraditi na dva načina:

- (a) realokaciju memorije niza vršiti korišćenjem `malloc()` funkcije,
- (b) realokaciju memorije niza vršiti korišćenjem `realloc()` funkcije.

Zadatak 54 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava matricu celih brojeva. Prvo se učitavaju dimenzije matrice n i m (ne praviti nikakve pretpostavke o njihovoj veličini), a zatim i elementi matrice. Na standardni izlaz ispisati trag matrice.

Zadatak 55 Data je celobrojna matrica dimenzije $n \times m$ napisati:

- (a) Napisati funkciju koja vrši učitavanje matrice sa standardnog ulaza.
- (b) Napisati funkciju koja ispisuje elemente ispod glavne dijagonale matrice.

Napisati program koji testira napisane funkcije. Sa standardnog ulaza učitati n i m (ne praviti nikakve pretpostavke o njihovoj veličini), zatim učitati elemente matrice i na standardni izlaz ispisati elemente ispod glavne dijagonale matrice.

Zadatak 56 **Milena:** Ovo bi trebalo da ide u pretraživanje/sortiranje? U datoteci „pesme.txt“ nalaze se informacije o gledanosti pesama na Youtube-u. Format datoteke sa informacijama je sledeći:

- U prvoj liniji datoteke može i ne mora da se nalazi ukupan broj pesama prisutnih u datoteci.
- Svaki naredni red datoteke sadrži informacije o gledanosti pesama u formatu `izvodjac - naslov, brojGledanja`.

Napisati program koji učitava informacije o pesmama i vrši sortiranje pesama u zavisnosti od argumenata komandne linije na sledeći način:

- nema opcija, sortiranje se vrši po broju gledanja;
- prisutna je opcija `-i`, sortiranje se vrši po imenima izvođača;
- prisutna je opcija `-n`, sortiranje se vrši po naslovu pesama.

Na standardni izlaz ispisati informacije o pesmama sortirane na opisan način.

- Uradi zadatak uz pretpostavku da je maksimalna dužina imena izvođača 20 karaktera, a imena naslova pesme 50 karaktera.
- Uradi zadatak bez pravljenja pretpostavki o maksimalnoj dužini imena izvođača i naslova pesme.

Test 1

```
Poziv: ./a.out
Datoteka: 5
        Ana - Nebo , 2342
        Laza - Oblaci , 29
        Pera - Ptice , 327
        Jelena - Sunce , 92321
        Mika - Kisa , 5341
Izlaz:   Jelena - Sunce , 92321
        Mika - Kisa , 5341
        Ana - Nebo , 2342
        Pera - Ptice , 327
        Laza - Oblaci , 29
```

Zadatak 57 Za zadatu matricu dimenzije $n \times m$ napisati funkciju koja izračunava redni broj kolone matrice čiji je zbir maksimalan. Napisati program koji testira ovu funkciju. Sa standardnog ulaza učitati dimenzije matrice n i m , a zatim elemente matrice.

Zadatak 58 Za zadatu kvadratnu matricu dimenzije n napisati funkciju koja menja njen sadržaj tako što polovi elemente iznad glavne dijagonale, duplira elemente ispod glavne dijagonale, dok elemente na glavnoj dijagonali ostavlja nepromenjene. Napisati program koji testira ovu funkciju za vrednosti koje se učitavaju iz datoteke „matrica.txt“. U datoteci se nalazi prvo dimenzija matrice, a zatim redom elementi matrice.

Zadatak 59 Za zadatu kvadratnu matricu dimenzije n napisati funkciju koja izračunava zbir apsolutnih vrednosti matrice ispod sporedne dijagonale. Napisati program koji testira ovu funkciju za vrednosti koje se učitavaju iz datoteke čije se ime zadaje kao argument komandne linije. U datoteci se nalazi prvo dimenzija matrice, a zatim redom elementi matrice.

Zadatak 60 Za zadatu kvadratnu matricu dimenzije n napisati funkciju koja vrši sortiranje vrsta matrice, rastuće na osnovu sume elemenata u vrsti. Napisati program koji testira ovu funkciju. Sa standardnog ulaza se prvo unosi dimenzija matrice, a zatim redom elementi matrice. Rezultujuću matricu ispisati na standardni izlaz.

Zadatak 61 Petar sakuplja sličice igrača za predstojeće Svetsko prvenstvo u fudbalu. U datoteci „slicice.txt“ se nalaze informacije o sličicama koje mu nedostaju u formatu: `redni_broj_sličice ime_reprezentacije_kojoj_sličica_pripada`. Pomozite Petru da otkrije koliko mu sličica ukupno nedostaje, kao i da pronade ime reprezentacije čijih sličica ima najmanje. Dobijene podatke ispisati na standardni izlaz. Napomena: za realokaciju memorije koristiti `realloc()` funkciju.

Zadatak 62 U datoteci „temena.txt“ se nalaze tačke koje predstavljaju temena nekog n -tougla. Napisati program koji na osnovu sadržaja datoteke na standardni izlaz ispisuje o kom n -touglu je reč, a zatim i vrednosti njegovog obima i površine. Pretpostavka je da će mnogougao biti konveksan.

Zadatak 63 Napisati program koji na osnovu dve matrice dimenzija $m \times n$ formira matricu dimenzije $2 \cdot m \times n$ tako što naizmenično kombinuje jednu vrstu prve matrice i jednu vrstu druge matrice. Matrice su zapisane u datoteci „matrice.txt“. U prvom redu se nalaze dimenzije matrica m i n , u narednih m redova se nalaze vrste prve matrice, a u narednih m redova vrste druge matrice. Rezultujuću matricu ispisati na standardni izlaz.

Zadatak 64 Za zadatu kvadratnu matricu dimenzije n napisati funkciju koja sortira kolone matrice, opadajuće, na osnovu vrednosti prvog elementa u koloni.

Napisati program koji testira ovu funkciju. Sa standardnog ulaza se prvo unosi dimenzija matrice, a zatim redom elementi matrice. Rezultujuću matricu ispisati na standardni izlaz.

Zadatak 65 Na ulazu se zadaje niz celih brojeva čiji se unos završava nulom. Napisati funkciju koja od zadatog niza formira matricu tako da prva vrsta odgovara unetom nizu, a svaka naredna se dobija cikličkim pomeranjem elemenata niza za jednu poziciju ulevo.

Napisati program koji testira ovu funkciju. Sa standardnog ulaza se prvo unosi dimenzija matrice, a zatim redom elementi matrice. Rezultujuću matricu ispisati na standardni izlaz.

3.4 Pokazivači na funkcije

Zadatak 66 Napisati program koji tabelarno štampa vrednosti proizvoljne realne funkcije sa jednim realnim argumentom, odnosno izračunava i ispisuje vrednosti date funkcije na diskretnoj ekvidistantnoj mreži od n tačaka intervala $[a, b]$. Realni brojevi a i b ($a < b$) kao i ceo broj n ($n \geq 2$) se učitavaju sa standardnog ulaza. Ime funkcije se zadaje kao argument komandne linije (`sin`, `cos`, `tan`, `atan`, `acos`, `asin`, `exp`, `log`, `log10`, `sqrt`, `floor`, `ceil`, `sqr`).

Zadatak 67 Napisati funkciju koja izračunava limes funkcije $f(x)$ u tački a . Adresa funkcije f čiji se limes računa se prenosi kao parametar funkciji za računanje limesa. Limes se računa sledećom aproksimacijom (vrednosti n i a uneti sa standardnog ulaza kao i ime funkcije):

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{n \rightarrow \infty} f(a + \frac{1}{n})$$

Test 1

```
|| Ulaz:   tan 1.570795 10000
|| Izlaz:  -10134.5
```

Test 2

```
|| Ulaz:   log 0 1000000
|| Izlaz:  -13.81551
```

Zadatak 68 Napisati funkciju koja određuje integral funkcije $f(x)$ na intervalu $[a, b]$. Adresa funkcije f se prenosi kao parametar. Integral se računa prema formuli:

$$\int_a^b f(x) = h \cdot \left(\frac{f(a) + f(b)}{2} + \sum_{i=1}^n f(a + i \cdot h) \right)$$

Vrednost h se izračunava po formuli $h = (b - a)/n$, dok se vrednosti n , a i b unose sa standardnog ulaza kao i ime funkcije iz zaglavlja `math.h`. Na standardni izlaz ispisati vrednost integrala.

Zadatak 69 Napisati funkciju koja približno izračunava integral funkcije $f(x)$ na intervalu $[a, b]$. Funkcija f se prosleđuje kao parametar, a integral se procenjuje po Simpsonovoj formuli:

$$I = \frac{h}{3} \left(f(a) + 4 \sum_{i=1}^{n/2} f(a + (2i - 1)h) + 2 \sum_{i=1}^{n/2-1} f(a + 2ih) + f(b) \right)$$

Granice intervala i n su argumenti funkcije. Napisati program, koji kao argumente komandne linije prihvata ime funkcije iz zaglavlja `math.h`, krajeve intervala pretrage i n , a na standardni izlaz ispisuje vrednost odgovarajućeg integrala.

3.5 Rešenja

Rešenje 30

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 31

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 32

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 33

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 34

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 35

```
1 #include<stdio.h>
3
int main(){
    printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
    }
```

Rešenje 36

```
1 #include<stdio.h>
3 int main(){
    printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
    }
```

Rešenje 37

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 38

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 39

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 40

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 41

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
```

```
    return 0;  
6 }
```

Rešenje 42

```
#include <stdio.h>  
  
2  
int main(){  
4     printf("Hello pokazivaci!\n");  
    return 0;  
6 }
```

Rešenje 43

```
#include <stdio.h>  
  
2  
int main(){  
4     printf("Hello pokazivaci!\n");  
    return 0;  
6 }
```

Rešenje 44

```
#include <stdio.h>  
  
2  
int main(){  
4     printf("Hello pokazivaci!\n");  
    return 0;  
6 }
```

Rešenje 45

```
1 #include <stdio.h>  
  
3 int main(){  
    printf("Hello pokazivaci!\n");  
5     return 0;  
    }
```

Rešenje 46

```
1 #include <stdio.h>  
  
3 int main(){  
    printf("Hello pokazivaci!\n");  
5     return 0;  
    }
```

Rešenje 47

3 Pokazivači

```
1 #include<stdio.h>

3 int main(){
    printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
}
```

Rešenje 48

```
#include<stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 49

```
#include<stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 50

```
#include<stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 51

```
#include<stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 52

```
#include<stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 53

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 54

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 55

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 56

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 57

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 58

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
```

3 Pokazivači

```
    return 0;
6 }
```

Rešenje 59

```
#include <stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 60

```
#include <stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 61

```
#include <stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 62

```
#include <stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 63

```
#include <stdio.h>

2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 64

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 65

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 66

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 67

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 68

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 69

```
#include<stdio.h>
2
int main(){
4     printf("Hello pokazivaci!\n");
    return 0;
6 }
```


Glava 4

Pretraživanje

4.1 Zadaci

Zadatak 70 U datoteci koja se zadaje kao argument komandne linije, nalaze se koordinate tačaka. U zavisnosti od prisustva opcija komandne linije $(-x, -y)$, pronaći onu koja je najbliža x (y) osi, ili koordinatnom početku, ako nije prisutna nijedna opcija. Broj tačaka u datoteci nije unapred poznat.

Test 1

```
Poziv: ./a.out dat.txt -x
Datoteka:
12 53
2.342 34.1
-0.3 23
-1 23.1
123.5 756.12
Izlaz: -0.3 23
```

Zadatak 71 Napisati funkciju koja određuje nulu funkcije $\cos(x)$ na intervalu $[0, 2]$ metodom polovljenja intervala (napomena: analogija sa binarnom pretragom). Algoritam se završava kada se vrednost kosinusne funkcije razlikuje za najviše 0.001 od 0.

Test 1

```
Izlaz:
1.571289
```

Zadatak 72 Napisati funkciju koja u sortiranom nizu nalazi prvi element veći od nule (napomena: primeniti binarnu pretragu). Napisati i program koji testira ovu funkciju za niz elemenata koji se zadaju kao argumenti komandne linije.

Test 1

```

Poziv:  ./a.out -43 -24 -5 -2 1 4 6 12
Izlaz:  1

```

Test 2

```

Poziv:  ./a.out -32 4 65 123
Izlaz:  4

```

Zadatak 73 Napisati funkciju koja rekurzivno implementira algoritam interpolacione pretrage i program koji ovu funkciju testira za brojeve koji se unose sa standardnog ulaza (pretpostaviti da niz brojeva koji se unosi nije duži od 1000 elemenata). Prvo se unosi broj koji se traži, a zatim sortirani elementi niza sve do kraja ulaza.

Test 1

```

Ulaz:   11 2 5 6 8 10 11 23
Izlaz:  5

```

Test 2

```

Ulaz:   14 10 32 35 43 66 89 100
Izlaz:  -1

```

Zadatak 74 Napisati funkciju koja određuje ceo deo logaritma za osnovu 2 datog neoznačenog celog broja, koristeći samo bitske i relacione operatore.

- Napisati varijantu sa pomeranjem broja udesno dok ne postane 0 (linearna složenost).
- Napisati varijantu sa binarnom pretragom (logaritamska složenost).

Test 1

```

Ulaz:   10
Izlaz:  3

```

Test 2

```

Ulaz:   4
Izlaz:  2

```

Test 3

```

Ulaz:   17
Izlaz:  4

```

Test 4

```

Ulaz:   1031
Izlaz:  10

```

Zadatak 75 U prvom kvadrantu dato je $1 \leq N \leq 10000$ duži svojim koordinatama (duži mogu da se seku, preklapaju, itd.). Napisati program koji pronalazi najmanji ugao $0 \leq \alpha \leq 90^\circ$, na dve decimale, takav da je suma dužina duži sa obe strane polupoluprave iz koordinatnog početka pod uglom α jednak (neke duži bivaju presečene, a neke ne). (Uputstvo: vršiti binarnu pretragu intervala $[0, 90^\circ]$).

Test 1

```

Ulaz:
2
2 0 2 1
1 2 2 2
Izlaz:
26.57

```

Zadatak 76 Napisati program u kome se prvo inicijalizuje statički niz struktura osoba sa članovima ime i prezime (uređen u rastućem poretку prezimena) sa manje od 10 elemenata, a zatim se učitava jedan karakter i pronalazi (bibliotečkom funkcijom `bsearch`) i štampa jedna struktura iz niza osoba čije prezime počinje tim karakterom (ako takva osoba postoji).

```

Osoba niz_osoba[]={{"Mika", "Antic"},
                   {"Dobrica", "Eric"},
                   {"Desanka", "Maksimovic"},
                   {"Dusko", "Radovic"},
                   {"Ljubivoje", "Rsumovic"}};

```

Test 1

```

Ulaz:  R
Izlaz: Dusko Radovic

```

4.2 Rešenja

Rešenje 70

```

#include <stdio.h>

2 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }

```


Glava 5

Sortiranje

5.1 Zadaci

Zadatak 77 U datom nizu brojeva pronaći dva koja su na najmanjem rastojanju. Niz se zadaje sa standardnog ulaza, sve do kraja ulaza, i neće imati više od 256 elemenata. (uputstvo: prvo sortirati niz). Na izlaz ispisati njihovu razliku.

Test 1

```
||      Ulaz:  23 64 123 76 22 7
||      Izlaz:  1
```

Test 2

```
||      Ulaz:  21 654 65 123 65 12 61
||      Izlaz:  0
```

Zadatak 78 Napisati funkciju koja sortira slova unutar niske karaktera. Napisati program koji proverava da li su dve niske karaktera anagrami. Dve niske su anagrami ako se sastoje od istog broja istih karaktera. Niske se zadaju sa standardnog ulaza, i neće biti duže od 128 karaktera.

Test 1

```
||      Ulaz:  anagram ramgana
||      Izlaz:  jesu
```

Test 2

```
||      Ulaz:  anagram anagrm
||      Izlaz:  nisu
```

Zadatak 79 Napisati program koji pronalazi broj koji se najviše puta pojavljivao u datom nizu (uputstvo: prvo sortirati niz a zatim naći najdužu sekvencu jednakih elemenata). Niz se zadaje sa standardnog ulaza sve do kraja ulaza, i neće biti duži od 256 elemenata.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
<p>Ulaz: 4 23 5 2 4 6 7 34 6 4 5</p> <p>Izlaz: 4</p>	<p>Ulaz: 2 4 6 2 6 7 99 1</p> <p>Izlaz: 2</p>

Zadatak 80 Napisati funkciju koja proverava da li u datom nizu postoje dva elementa kojima je zbir zadati ceo broj (uputstvo: prvo sortirati niz). Napisati i program koji testira ovu funkciju, u kome se prvo učitava pomenuti broj, pa zatim niz ne veće dužine od 256 sve do kraja ulaza.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
<p>Ulaz: 34 134 4 1 6 30 23</p> <p>Izlaz: da</p>	<p>Ulaz: 12 53 1 43 3 56 13</p> <p>Izlaz: ne</p>

Zadatak 81 Napisati funkciju koja prima dva sortirana niza, i na osnovu njih pravi novi sortirani niz koji koji sadrži elemente oba niza

```
int merge(int *niz1, int dim1, int *niz2, int dim2, int *niz3, int dim3);
```

Treća dimenzija predstavlja veličinu niza u koji se smešta rezultat. Ako je ona manja od potrebne dužine, funkcija vraća -1, kao indikator neuspeha, inače vraća 0. Napisati i program koji testira funkciju, u kome se nizovi unose sa standardnog ulaza, sve dok se ne unese 0.

<i>Test 1</i>
<p>Ulaz: 3 6 7 11 14 35 0 3 5 8 0</p> <p>Izlaz: 3 3 5 6 7 8 11 14 35</p>

<i>Test 1</i>
<p>Ulaz: 1 4 7 0 9 11 23 54 75 0</p> <p>Izlaz: 1 4 7 9 11 23 54 75</p>

Zadatak 82 Napraviti biblioteku „sort.h” i „sort.c” koja implementira algoritme sortiranja nizova celih brojeva. Biblioteka treba da sadrži bubble, insertion i shell sort. Upotrebiti biblioteku kako bi se napravilo poređenje efikasnosti različitih algoritama sortiranja. Efikasnost meriti na slučajno generisanim nizovima, na već sortiranim nizovima i na naopako sortiranim nizovima. Izbor algoritma, veličine i početnog rasporeda elemenata niza birati kroz argumente komandne linije. Vreme meriti programom `time`. Analizirati porast vremena sa porastom dimenzije n . Porediti vremena za različite implementacije istog algoritma (iterativna i rekurzivna).

Zadatak 83 Napisati funkcije koje sortiraju niz struktura tačaka na osnovu

(a) njihovog rastojanja od koordinatnog početka.

(b) x koordinate date tačke.

(c) y koordinate date tačke.

Napisati program koji učitava niz tačaka iz datoteke čije se ime zadaje kao argument komandne linije, i u zavisnosti od prisutnih opcija u komandnoj liniji, sortira tačke po jednom od prethodna tri kriterijuma i rezultat upisuje u datoteku čije se ime zadaje kao drugi argument komandne linije. U ulaznoj datoteci nije zadato više od 100 tačaka.

Test 1

```
Poziv:  a.out -x tacke.txt sorttacke.txt
Ulazna datoteka:  3 4
                  11 6
                  7 3
                  2 82
                  -1 6
Izlazna datoteka: -1 6
                  2 82
                  3 4
                  7 3
                  11 6
```

Zadatak 84 Definisana je struktura podataka

```
typedef struct dete
{
    char ime[MAX_IME];
    char prezime[MAX_IME];
    unsigned godiste;
} Dete;
```

Napisati funkciju koja sortira niz dece po godištu, a kada su deca istog godišta, tada ih sortirati leksikografski po prezimenu i imenu. Napisati program koji učitava podatke o deci koji se nalaze u datoteci čije se ime zadaje kao prvi argument komandne linije, sortira ih i sortirani niz upisuje u datoteku čije se ime zadaje kao drugi argument komandne linije. Pretpostaviti da u ulaznoj datoteci nisu zadati podaci o više od 100 dece.

Test 1

```

Poziv: ./a.out ulaz.txt izlaz.txt
Ulazna datoteka:      Izlazna datoteka:
Petar Petrovic 2007    Marija Antic 2007
Milica Antonic 2008    Ana Petrovic 2007
Ana Petrovic 2007      Petar Petrovic 2007
Ivana Ivanovic 2009    Milica Antonic 2008
Dragana Markovic 2010  Ivana Ivanovic 2009
Marija Antic 2007      Dragana Markovic 2010

```

Zadatak 85 Napisati funkciju koja sortira niz niski po broju suglasnika u niski, ukoliko reči imaju isti broj suglasnika tada po dužini niske, a ukoliko su i dužine jednake tada leksikografski. Napisati program koji testira ovu funkciju za niske koje se zadaju u datoteci `niske.txt`. Pretpostaviti da u nizu nema više od 100 elemenata, kao da svaka niska sadrži najviše 20 karaktera.

Test 1

```

Ulazna datoteka:
ana petar andjela milos nikola aleksandar ljubica matej milica
Izlaz:
ana matej milos petar milica nikola andjela ljubica aleksandar

```

Zadatak 86 Razmatrajmo dve operacije: operacija U je unos novog broja x , a operacija N određivanje n -tog po veličini od unetih brojeva. Implementirati program koji izvršava ove operacije (Može postojati najviše 100000 operacija unosa, a uneti elementi se mogu ponavljati, pri čemu se i ponavljanja računaju prilikom brojanja). Napomena: brojeve čuvati u sortiranom nizu i svaki naredni element umetati na svoje mesto. Optimizovati program, ukoliko se zna da neće biti više od 500 različitih unetih brojeva.

Test 1

```

Ulaz: U 2 U 0 U 6 U 4 N 1 U 8 N 2 N 5 U 2 N 3 N 5
Izlaz: 0 2 8 2 6

```

Zadatak 87 Sa dve susedne stranice pravougaone livade dve grupe krtica istovremeno kreću da kopaju tunele (jedna grupa na gore, a druga na desno). Krtica prestaje da kopa ukoliko naiđe na već iskopan tunel (npr. krticu A zaustavlja krtica C, krticu C i D zaustavlja krtica B, a krticu B zaustavlja krtica E). Za svaku krticu se zna udaljenost od čiška livade i brzina kojom kopa.

```

|EEEEEEEEEE
|      B
|DDDDDDDB

```

```

|      B
|CCCCCB
|      A  B
|__A__B_____

```

Napisati program koji određuje koliko dugo svaka krtica kopa. Unose se broj krtica u obe grupe, a zatim udaljenost i brzina za svaku krticu. Izlaz je vreme za svaku krticu prikazano na dve decimale (-1 ukoliko se ne zaustavlja) u istom redosledu u kojem su krtice unete.

Test 1

```

||      Ulaz:      Izlaz:
||      2 3      1.12
||      1 4      0.88
||      2 5.1    -1.00
||      4.5 3.6   1.00
||      1 1      -1.00
||      5 0.5

```

Zadatak 88 Šef u restoranu je neuredan i palačinke koje ispeče ne slaže redom po veličini. Konobar pre serviranja mora da sortira palačinke po veličini, a jedina operacija koju sme da izvodi je da obrne deo palačinki. Na primer:

```

3    5    2    1
4    4    1__  2
5__  3    3    3
1    1    4    4
2    2__  5    5

```

Napisati program koji u najviše $2n - 3$ okretanja sortira učitani niz. (Uputstvo: imitirati selection sort i u svakom koraku dovesti jednu palačinku na svoje mesto korišćenjem najviše dva okretanja.)

Zadatak 89 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava dva stringa, *s* i *t* (dužine manje od 20 karaktera), sortira nizove njihovih karaktera (bibliotečkom `qsort` funkcijom), ispituje i štampa da li su *s* i *t* anagrami. (dva stringa su anagrami ako su sastavljeni od potpuno istih slova, samo različito raspoređenih)

Test 1

```

||      Ulaz:  vrata vatra
||      Izlaz: jesu

```

Test 2

```

||      Ulaz:  qsort bsearch
||      Izlaz: nisu

```

Zadatak 90 Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava prvo ceo broj *n* ($n \leq 10$) a zatim niz *S* od *n* stringova (maksimalna dužina stringa je 20 karaktera). Sortirati niz *S* (bibliotečkom funkcijom `qsort`) i proveriti da li u njemu ima identičnih stringova.

Test 1

```

||      Ulaz:  4 prog search sort search ||
||      Izlaz:  ima                       ||
||                                         ||

```

Test 2

```

||      Ulaz:  3 test kol ispit
||      Izlaz:  nema

```

Zadatak 91 Datoteka `studenti.txt` sadrži spisak studenata. Za svakog studenta poznat je nalog na Alas-u (oblika npr. `mr97125`, `mm09001`), ime i prezime i broj poena. Napisati program koji sortira (korišćenjem funkcije `qsort`) studente po broju poena (ukoliko je prisutna opcija `-p`) ili po nalogu (ukoliko je prisutna opcija `-n`). Studenti se po nalogu sortiraju tako što se sortiraju na osnovu godine, zatim na osnovu smeru, i na kraju na osnovu broja indeksa. Ukoliko je u komandnoj liniji uz opciju `-n` naveden i nalog nekog studenta, funkcijom `bsearch` potražiti i prijaviti broj poena studenta sa tim nalogom. Sortirane studente upisati u datoteku `izlaz.txt`.

Test 1

```

|| Poziv: ./a.out -n mm13321
|| Datoteka:
|| mr14123 Marko Antic 20
|| mm13321 Marija Radic 12
|| ml13011 Ivana Mitrovic 19
|| ml13066 Pera Simic 15
|| mv14003 Jovan Jovanovic 17
||
|| Izlaz:
|| mm13321 Marija Radic 12

```

Zadatak 92 Definisana je struktura:

```
typedef struct { int dan; int mesec; int godina; } Datum;
```

Napisati funkciju koja poredi dva datuma i program koji učitava datume iz datoteke koja se zadaje kao prvi argument komandne linije (ne više od 100 datuma), sortira ih pozivajući funkciju `qsort` iz standardne biblioteke i potom pozivanjem funkcije `bsearch` iz standardne biblioteke proverava da li datumi učitani sa standardnog ulaza (sve do kraja ulaza) postoje među prethodno unetim datumima.

Test 1

```

|| Poziv: ./a.out datoteka.txt
|| Datoteka:  1.1.2013
||              13.12.2016
||              11.11.2011
||              3.5.2015
||              5.2.2009
||
|| Ulaz:  13.12.2016
||         10.5.2015
||         5.2.2009
||
|| Izlaz:  postoji
||         ne postoji
||         postoji

```

5.2 Rešenja

Rešenje 77

```
1 #include <stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
5     return 0;
6 }
```


Glava 6

Liste

6.1 Zadaci

Zadatak 93 Napisati program koji koristi jednostruko povezanu listu za čuvanje elemenata koji se unose sa standardnog ulaza. Unošenje novih brojeva u listu prekida se učitavanjem kraja ulaza (EOF). Svako dodavanje novog broja u listu ispratiti ispisivanjem trenutnog sadržaja liste.

- (a) Definirati strukturu `Cvor` koja predstavlja čvor liste.
- (b) Milena: Da li ovde treba dodati i funkciju koja kreira cvor? Nemam resenje kod sebe pa ne znam kako to vec ide, ali mislim da bi trebalo
- (c) Napisati funkciju koja dodaje novi element na početak liste.
- (d) Napisati funkciju koja dodaje novi element na kraj liste.
- (e) Milena: Da li bi ovo trebalo izdvojiti u poseban zadatak? Nekako, ako dodajemo na pocetak i kraj, nemamo garanciju sortiranosti liste, tako da mi to nekako deluje da smo dva zadatka strpali u jedan. Napisati funkciju koja dodaje novi element u listu tako da lista ostane rastuće sortirana.
- (f) Napisati funkciju koja oslobađa memoriju koju je zauzela lista.
- (g) Milena: Ova funkcija bi mogla razlicito da se implementira sa pretpostavkom da je lista sortirana i da nije sortirana, i zato mi dodatno deluje da bi ta dva zadatka trebalo razdvojiti Napisati funkciju koja pretražuje listu za elementom koji ima vrednost koja je argument funkcije.
- (h) Napisati funkciju koja briše sve elemente u listi koji imaju vrednost koja je argument funkcije.
- (i) Milena: Da li ovde nedostaje funkcija koja oslobadja celu memoriju?

Sve funkcije za rad sa listom najpre implementirati iterativno, a zatim i rekursivno.

Zadatak 94 Napisati program koji koristi dvostruko povezanu listu za čuvanje celih brojeva koji se unose sa standardnog ulaza. Unošenje novih brojeva u listu se prekida učitavanjem kraja ulaza (EOF). Svako dodavanje novog broja u listu ispratiti ispisivanjem trenutnog sadržaja liste. *I ovde isto mozda razdvojiti sortiranost od obične liste.*

- (a) Napisati funkciju koja dodaje novi elemenat na početak liste.
- (b) Napisati funkciju koja dodaje novi elemenat na kraj liste.
- (c) Napisati funkciju koja dodaje novi elemenat u listu tako da lista ostane rastuće sortirana.
- (d) Napisati funkciju koja oslobađa memoriju koju je zauzela lista.
- (e) Napisati funkciju koja pretražuje listu za elementom koji ima vrednost koja je argument funkcije.
- (f) Napisati funkciju koja briše sve elemente u listi koji imaju vrednost koja je argument funkcije.

Sve funkcije za rad sa listom implementirati iterativno.

Zadatak 95 Sadržaj datoteke je aritmetički izraz koji može sadržati zagrade {, [i (. Napisati program koji učitava sadržaj datoteke i korišćenjem steka utvrđuje da li su zagrade u aritmetičkom izrazu dobro uparene. Program štampa odgovarajuću poruku na standardni izlaz. *Milena: promenjeni test primeri, voditi racuna u resenjima sta se stampa!*

Test 1

```
|| Datoteka: {[23 + 5344] * (24 - 234)} - 23
|| Izlaz:   Zagrade su ispravno uparene.
```

Test 2

```
|| Datoteka: {[23 + 5] * (9 * 2)} - {23}
|| Izlaz:   Zagrade su ispravno uparene.
```

Test 3

```
|| Datoteka: {[2 + 54) / (24 * 87)} + (234 + 23)
|| Izlaz:   Zagrade nisu ispravno uparene.
```

Zadatak 96 Napisati program koji proverava ispravnost uparivanja etiketa u HTML datoteci. Ime datoteke se zadaje kao argument komandne linije. *Milena: A sta ako se ne navede argument komandne linije?* Uputstvo: za rešavanje problema koristiti stek implementiran preko listi čiji su čvorovi HTML etikete.

Test 1

```

Poziv: ./a.out datoteka.html
Datoteka.html:                                Izlaz:
<html>                                           Ispravno uparene etikete.
  <head><title>Primer</title></head>
  <body>
    <h1>Naslov</h1>
    Danas je lep i suncan dan. <br>
    A sutra ce biti jos lepsi.
    <a link="http://www.google.com"> Link 1</a>
    <a link="http://www.math.rs"> Link 2</a>
  </body>
</html>

```

Test 2

```

Poziv: ./a.out datoteka.html
Datoteka.html:                                Izlaz:
<html>                                           Neispravno uparene etikete.
  <head><title>Primer</title></head>
  <body>
</html>

```

Test 3

```

Poziv: ./a.out datoteka.html
Datoteka.html:                                Izlaz:
<html>                                           Neispravno uparene etikete.
  <head><title>Primer</title></head>
  <body>
</body>

```

Zadatak 97 Milena: Problem sa ovim zadatkom je sto je program najpre na usluzi korisnicima, a zatim na usluzi sluzbeniku i to nekako zbunjuje u formulaiciji. Formulacija mi nije bila jasna bez citanja resenja, pokusala sam da je preciziran, u nastavku je izmenjena formulacija.

Medjutim, ja i dalje nisam bas zadovoljna i zato predlazem da se formulacija izmeni tako da je program stalno na usluzi sluzbeniku. Program ucitava podatke o prijavljenim korisnicima iz datoteke. Sluzbenik odlucuje da li ce da obradjuje redom korisnike, ili ce u nekim situacijama da odlozi rad sa korisnikom i stavi ga na kraj reda. Program ga uvek pita da na osnovu jmbg-a i zahteva odluci da li ce ga staviti na kraj reda, ako hoce, on ide na kraj reda, ako nece, onda sluzbenik daje odgovor na zahtev i jmbg, zahtev i odgovor se upisuju u izlaznu datoteku.

Napisati program kojim se simulira rad jednog šaltera na kojem se prvo zakazuju termini, a potom službenik uslužuje korisnike redom, kako su se prijavljivali.

Korisnik se prijavljuje unošenjem svog jmbg broja (niska koja sadrži 13 karaktera) i zahteva (niska koja sadrži najviše 999 karaktera). Prijavljivanje korisnika se prekida

unošenjem karaktera za kraj ulaza (EOF).

Službenik redom proziva korisnike čitanjem njihovog `jmbg` broja, a zatim odlučuje da li korisnika vraća na kraj reda ili ga odmah uslužuje. Službeniku se postavlja pitanje Da li korisnika vracate na kraj reda? i ukoliko on da odgovor Da, korisnik se vraća na kraj reda. Ukoliko odgovor nije Da, tada službenik čita korisnikov zahtev. Posle svakog 10 usluženog korisnika, službeniku se nudi mogućnost da prekine sa radom, nezvezano od broja korisnika koji i dalje čekaju u redu.

Za čuvanje korisničkih zahteva koristiti red implementiran korišćenjem listi.

Zadatak 98 Milena: Dodati sta se desava ako nije zadat argument komandne linije ili ako datoteka ne postoji Napisati program koji prebrojava pojavljivanja etiketa HTML datoteke čije se ime zadaje kao argument komandne linije. Rezultat prebrojavanja ispisati na standardni izlaz. Etikete smeštati u listu, a za formiranje liste koristiti strukturu:

```
typedef struct _Element
{
    unsigned broj_pojavljivanja;
    char etiketa[20];
    struct _Element *sledeci;
} Element;
```

Test 1

<pre>Poziv: ./a.out datoteka.html Datoteka.html: <html> <head><title>Primer</title></head> <body> <h1>Naslov</h1> Danas je lep i suncan dan.
 A sutra ce biti jos lepsi. Link 1 Link 2 </body> </html></pre>	<pre>Izlaz: a - 4 br - 1 h1 - 2 body - 2 title - 2 head - 2 html - 2</pre>
---	--

Zadatak 99 Milena: i ovde dodati sta ako nema argumenata i ako nema datoteka, kao i u svim ostalim zadacima, a ne bih stalno ovaj komentar ponavljala. Takodje, malo me muci u ovom zadatku sto nema neki smisao. Naime, ako se samo vrsi učitavanje iz datoteka i ispisivanje, onda su ove liste zapravo visak jer isti rezultat moze da se dobije i bez koriscenja listi. Zato mi fali da program uradi nesto sto ne bi mogao da uradi bez koriscenja listi, npr da na osnovu unetog broja ispisuje svaki n-ti broj rezultujuce liste pa to u nekoj petlji da korisnik moze da ispisuje za razlicite unete n ili tako nesto...

Napisati program koji objedinjuje dve sortirane liste. Funkcija ne treba da kreira nove čvorove, već da samo postojeće čvorove preraspodeli. Prva lista se učitava iz datoteke koja se zadaje kao prvi argument komandne linije, a druga iz datoteke čije

se ime zadaje kao drugi argument komandne linije. Rezultujuću listu ispisati na standardni izlaz.

Test 1

```
Poziv: ./a.out dat1.txt dat2.txt
dat1.txt: 2 4 6 10 15
dat2.txt: 5 6 11 12 14 16
Izlaz: 2 4 5 6 6 10 11 12 14 15 16
```

Zadatak 100 Napisati funkciju koja formira listu studenata tako što se podaci o studentima učitavaju iz datoteke čije se ime zadaje kao argument komandne linije. U svakom redu datoteke nalaze se podaci o studentu i to broj indeksa, ime i prezime. Napisati rekursivnu funkciju koja određuje da li neki student pripada listi ili ne. Ispisati zatim odgovarajuću poruku i rekursivno osloboditi memoriju koju je data lista zauzimala. Student se traži na osnovu broja indeksa, koji se zadaje sa standardnog ulaza.

Test 1

```
Poziv: ./a.out studenti.txt
Datoteka:      Ulaz:      Izlaz:
123/2014 Marko Lukic      3/2014      da: Ana Sokic
3/2014 Ana Sokic      235/2008      ne
43/2013 Jelena Ilic      41/2009      da: Marija Zaric
41/2009 Marija Zaric
13/2010 Milovan Lazic
```

Milena: Imamo dva zadatka sa labelom 608!

Zadatak 101 Neka su date dve jednostruko povezane liste L1 i L2. Napisati funkciju koja od tih lista formira novu listu L koja sadrži alternirajući raspoređene elemente lista L1 i L2 (prvi element iz L1, prvi element iz L2, drugi element L1, drugi element L2, itd). Ne formirati nove čvorove, već samo postojeće čvorove rasporediti u jednu listu. Prva lista se učitava iz datoteke koja se zadaje kao prvi argument komandne linije, a druga iz datoteke čije se ime zadaje kao drugi argument komandne linije. Rezultujuću listu ispisati na standardni izlaz. **Milena:** Sta ako je neka lita duza? To precizirati. I ovde me muci sto nedostaje neki smisao zadatku, nesto sto ne bi moglo da se uradi da nismo kristili liste.

Test 1

```
Poziv: ./a.out dat1.txt dat2.txt
dat1.txt: 2 4 6 10 15
dat2.txt: 5 6 11 12 14 16
Izlaz: 2 5 4 6 6 11 10 12 15 14 16
```

Zadatak 102 Data je datotka brojevi.txt koja sadrži cele brojeve, po jedan u svakom redu.

- (a) Napisati funkciju koja iz zadate datoteke učitava brojeve i smešta ih u listu.
- (b) Napisati funkciju koja u jednom prolazu kroz zadatu listu celih brojeva pronalazi maximalan strogo rastući podniz.

Napisati program koji u datoteku `Rezultat.txt` upisuje nađeni strogo rastući podniz. Milena: I ovde me muci sto bi zadatak mogao da se resi i bez koriscenja listi...

Milena: Prirodni oblik testa ovde bi bio horizontalan, a ne ovako vertikaln.

Test 1

Ulaz:	brojevi.txt	Izlaz:	Rezultat.txt
	43		12
	12		15
	15		16
	16		
	4		
	2		
	8		

Zadatak 103 Grupa od n plesača na kostimima imaju brojeve od 1 do n , redom, u smeru kazaljke na satu. Plesači izvode svoju plesnu tačku tako što formiraju krug iz kog najpre izlazi k -ti plesač. Odbrojavanje se počevši od plesača označenog brojem 1 u smeru kretanja kazaljke na satu. Preostali plesači obrazuju manji krug iz kog opet izlazi k -ti plesač. Odbrojavanje počinje od sledećeg suseda prethodno izbačenog, opet u smeru kazaljke na satu. Izlasci iz kruga se nastavljaju sve dok svi plesači ne budu isključeni. Celi brojevi n , k ($k < n$) se učitavaju sa standardnog ulaza. Napisati program koji će na standardni izlaz ispisati redne brojeve plesača u redosledu napuštanja kruga. Uputstvo: u implementaciji koristiti kružnu listu.

Test 1

Ulaz:	5 3
Izlaz:	3 1 5 2 4

Milena: Bilo bi lepo dodati i prethodni zadatak u kojem se smer izbacivanja stalno menja, tako da se onda korsti dvostruko povezana kružna lista.

6.2 Rešenja

Rešenje 93

```
#include <stdio.h>
2
int main(){
4   printf("Hello bitovi!\n");
   return 0;
```

```
6 }
```

Rešenje 94

```
2 #include<stdio.h>
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 100

```
2 #include<stdio.h>
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 96

```
2 #include<stdio.h>
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 97

```
2 #include<stdio.h>
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 98

```
2 #include<stdio.h>
int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
    return 0;
6 }
```

Rešenje 99


```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 100

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 101

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 102

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
5     return 0;
6 }
```

Rešenje 103

```
1 #include<stdio.h>
2
3 int main(){
4     printf("Hello bitovi!\n");
5     return 0;
6 }
```

Glava 7

Drveta

7.1 Zadaci

7.2 Rešenja

Glava 8

Razno

8.1 Zadaci

8.2 Rešenja

Glava 9

Ispitni rokovi

9.1 Zadaci

Programiranje 2, praktični deo ispita, jun 2015.

Zadatak 104

Kao argument komandne linije zadaje se ime ulazne datoteke u kojoj se nalaze niske. U prvoj liniji datoteke nalazi se informacija o broju niski, a zatim u narednim linijama po jedna niska ne duža od 50 karaktera.

Napisati program u kojem se dinamički alocira memorija za zadati niz niski, a zatim se na standardnom izlazu u redosledu suprotnom od redosleda čitanja ispisuju sve niske koje počinju velikim slovom.

U slučaju pojave bilo kakve greške na standardnom izlazu ispisati vrednost -1 i prekinuti izvršavanje programa.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
<code>Sadržaj datoteke:</code> 5 Programiranje Matematika 12345 dInAmiCnArEc Ispit Izlaz: Ispit Matematika Programiranje	<code>Sadržaj datoteke:</code> 2 maksimalano poena Izlaz:	<code>Problem:</code> datoteka ne postoji Izlaz: -1

Zadatak 105

Data je biblioteka za rad sa binarnim pretraživačkim stablima čiji čvorovi sadrže cele brojeve. Napisati funkciju `int sumirajN (Cvor * koren, int n)` koja izračunava zbir svih čvorova koji se nalaze na n -tom nivou stabla (koren se nalazi na nultom nivou, njegova deca na prvom nivou i tako redom). Ispravnost napisane funkcije testirati na osnovu zadate `main` funkcije i biblioteke za rad sa pretraživačkim stablima.

Napisati program koji sa standardnog ulaza učitava najpre prirodan broj n , a potom i brojeve sve do pojave nule koje smešta u stablo i ispisuje rezultat pozivanja funkcije `prebrojN` za broj n i tako kreirano stablo. U slučaju greške na standardni izlaz za grešku ispisati -1 .

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>
<pre> Ulaz: 2 8 10 3 6 14 13 7 4 0 Izlaz: 20 </pre>	<pre> Ulaz: 0 50 14 5 2 4 56 8 52 7 1 0 Izlaz: 50 </pre>

Zadatak 106 Sa standardnog ulaza učitava se broj vrsta i broj kolona celobrojne matrice A , a zatim i elementi matrice A . Napisati program koji će ispisati indeks kolone u kojoj se nalazi najviše negativnih elemenata. Ukoliko postoji više takvih kolona, ispisati indeks prve kolone. Može se pretpostaviti da je broj vrsta i broj kolona manji od 50. U slučaju greške ispisati vrednost -1 na standardni izlaz za greške.

<i>Test 1</i>	<i>Test 2</i>	<i>Test 3</i>
<pre> Ulaz: 4 5 1 2 3 4 5 -1 2 -3 4 -5 -5 -4 -3 -2 1 -1 0 0 0 0 Izlaz: 0 </pre>	<pre> Ulaz: 2 3 0 0 -5 1 2 -4 Izlaz: </pre>	<pre> Ulaz: -2 Izlaz (na stderr): -1 </pre>

Programiranje 2, praktični deo ispita, jul 2015.

Zadatak 107

Napisati program koji kao prvi argument komandne linije prima ime dokumenta u kome treba prebrojati sva pojavljivanja tražene niske (bez preklapanja) koja se navodi kao drugi argument komandne linije (iskoristiti funkciju standardne biblioteke `strstr`). U slučaju bilo kakve greške ispisati -1 na standardni izlaz za greške. Pretpostaviti da linije datoteke neće biti duže od 127 karaktera.

Potpis funkcije `strstr`:

```
char *strstr(const char *haystack, const char *needle);
```

Funkcija traži prvo pojavljivanje podniske `needle` u nisci `haystack`, i vraća pokazivač na početak podniske, ili `NULL` ako podniska nije pronađena.

Test 1

```

Poziv:  ./a.out fajl.txt test
Datoteka:  Ovo je test primer.
          U njemu se rec test javlja
          vise puta. testtesttest
Izlaz:  5

```

Test 2

```

Poziv:  ./a.out
Izlaz (na stderr):  -1

```

Test 3

```

Poziv:  ./a.out fajl.txt foo
Datoteka:  (ne postoji)
Izlaz (na stderr):  -1

```

Test 4

```

Poziv:  ./a.out fajl.txt .
Datoteka:  (prazna)
Izlaz:  0

```

Zadatak 108

Na početku datoteke "trouglovi.txt" nalazi se broj trouglova čije su koordinate temena zapisane u nastavku datoteke. Napisati program koji učitva trouglove, i ispisuje ih na standardni izlaz sortirane po površini opadajuće (koristiti Heronov obrazac: $P = \sqrt{s * (s - a) * (s - b) * (s - c)}$, gde je s poluobim trougla). U slučaju bilo kakve greške ispisati -1 na standardni izlaz za greške. Ne praviti nikave pretpostavke o broju trouglova u datoteci, i proveriti da li je datoteka ispravno zadata.

Test 1

```

Datoteka:  4
           0 0 0 1.2 1 0
           0.3 0.3 0.5 0.5 0.9 1
           -2 0 0 0 0 1
           2 0 2 2 -1 -1
Izlaz:  2 0 2 2 -1 -1
        -2 0 0 0 0 1
        0 0 0 1.2 1 0
        0.3 0.3 0.5 0.5 0.9 1

```

Test 2

```

Datoteka:  3
           1.2 3.2
           1.1 4.3
Izlaz:  -1

```

Test 3

```

Datoteka:  (nema datoteke)
Izlaz:  -1

```

Test 4

```

Datoteka:  0
Izlaz:

```

Zadatak 109 Data je biblioteka za rad sa binarnim pretraživačkim stablima celih brojeba. Napisati funkciju

```
int f3(Cvor *koren, int n)
```

koja u datom stablu prebrojava čvorove na n -tom nivou, koji imaju tačno jednog potomka. Pretpostaviti da se koren nalazi na nivou 0. Ispravnost napisane funkcije testirati na osnovu zadate main funkcije i biblioteke za rad sa stablima.

Test 1	Test 2	Test 3
<code>Ulaz:</code> 1 5 3 6 1 4 7 9 <code>Izlaz:</code> 1	<code>Ulaz:</code> 2 5 3 6 1 0 4 7 9 <code>Izlaz:</code> 2	<code>Ulaz:</code> 0 4 2 5 <code>Izlaz:</code> 0
Test 4	Test 5	
<code>Ulaz:</code> 3 <code>Izlaz:</code> 0	<code>Ulaz:</code> -1 4 5 1 7 <code>Izlaz:</code> 0	

9.2 Rešenja

Rešenje 104

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include <ctype.h>
4 #define MAX 50
5
6 void greska(){
7     printf("-1\n");
8     exit(EXIT_FAILURE);
9 }
10
11 int main(int argc, char* argv[]){
12
13     FILE* ulaz;
14     char** linije;
15     int i, j, n;
16
17     /* Proveravamo argumente komandne linije.
18     */
19     if(argc!=2){
20         greska();
21     }
22
23     /* Otvaramo datoteku čije ime je navedeno kao argument
24     komandne linije neposredno nakon imena programa koji se
25     poziva. */
26     ulaz=fopen(argv[1], "r");
27     if(ulaz==NULL){
28         greska();
29     }
30
31     /* Učitavamo broj linija. */
32     fscanf(ulaz, "%d", &n);
33
34     /* Alociramo memoriju na osnovu učitanoog broja linija.*/
```

```

33     linije=(char**)malloc(n*sizeof(char*));
34     if(linije==NULL){
35         greska();
36     }
37     for(i=0; i<n; i++){
38         linije[i]=malloc(MAX*sizeof(char));
39         if(linije[i]==NULL){
40             for(j=0; j<i; j++){
41                 free(linije[j]);
42             }
43             free(linije);
44             greska();
45         }
46     }
47
48     /* Učitavamo svih n linija iz datoteke. */
49     for(i=0; i<n; i++){
50         fscanf(ulaz, "%s", linije[i]);
51     }
52
53     /* Ispisujemo u odgovarajućem poretku učitane linije koje
54     zadovoljavaju kriterijum. */
55     for(i=n-1; i>=0; i--){
56         if(isupper(linije[i][0])){
57             printf("%s\n", linije[i]);
58         }
59     }
60
61     /* Oslobađamo memoriju koju smo dinamički alocirali. */
62     for(i=0; i<n; i++){
63         free(linije[i]);
64     }
65
66     free(linije);
67
68     /* Zatvaramo datoteku. */
69     fclose(ulaz);
70
71     /* Završavamo sa programom. */
72     return 0;
73 }

```

Rešenje 105

```

1  #include <stdio.h>
2  #include "stabla.h"
3
4
5  int sumirajN (Cvor * koren, int n){
6      if(koren==NULL){
7          return 0;
8      }
9
10     if(n==0){

```

```
12         return koren->broj;
13     }
14     return sumirajN(koren->levo, n-1) + sumirajN(koren->desno, n-1);
15 }
16
17
18 int main(){
19     Cvor* koren=NULL;
20     int n;
21     int nivo;
22
23     /* Čitamo vrednost nivoa */
24     scanf("%d", &nivo);
25
26     while(1){
27
28         /* Čitamo broj sa standardnog ulaza */
29         scanf("%d", &n);
30
31         /* Ukoliko je korisnik uneo 0, prekidamo dalje čitanje.
32         */
33         if(n==0){
34             break;
35         }
36
37         /* A ako nije, dodajemo procitani broj u stablo. */
38         dodaj_u_stablo(&koren, n);
39
40     }
41
42     /* Ispisujemo rezultat rada tražene funkcije */
43     printf("%d\n", sumirajN(koren,nivo));
44
45     /* Oslobađamo memoriju */
46     oslobodi_stablo(&koren);
47
48     /* Prekidamo izvršavanje programa */
49     return 0;
50 }
```

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 #include "stabla.h"
4
5 Cvor* napravi_cvor(int b ) {
6     Cvor* novi = (Cvor*) malloc(sizeof(Cvor));
7     if( novi == NULL)
8         return NULL;
9
10    /* Inicijalizacija polja novog čvora */
11    novi->broj = b;
12    novi->levo = NULL;
```

```

13     novi->desno = NULL;

15     return novi;
16 }

17

19 void oslobodi_stablo(Cvor** adresa_korena) {
20     /* Prazno stablo i nema šta da se oslobađa */
21     if( *adresa_korena == NULL)
22         return;

23     /* Rekurzivno oslobađamo najpre levo, a onda i desno
24     podstablo*/
25     if( (*adresa_korena)->levo )
26         oslobodi_stablo(&(*adresa_korena)->levo);
27     if( (*adresa_korena)->desno)
28         oslobodi_stablo(&(*adresa_korena)->desno);

29     free(*adresa_korena);
30     *adresa_korena =NULL;
31 }

32

33

35 void prover_i_alokaciju( Cvor* novi) {
36     if( novi == NULL) {
37         fprintf(stderr, "Malloc greska za nov cvor!\n");
38         exit(EXIT_FAILURE);
39     }
40 }

41

43 void dodaj_u_stablo(Cvor** adresa_korena, int broj) {
44     /* Postojeće stablo je prazno*/
45     if( *adresa_korena == NULL){
46         Cvor* novi = napravi_cvor(broj);
47         prover_i_alokaciju(novi);
48         *adresa_korena = novi; /* Kreirani čvor novi će biti
49         od sada koren stabla*/
50         return;
51     }

52     /* Brojeve smeštamo u uređeno binarno stablo, pa
53     ako je broj koji ubacujemo manji od broja koji je u korenu
54     */
55     if( broj < (*adresa_korena)->broj) /* dodajemo u
56     levo podstablo */
57         dodaj_u_stablo(&(*adresa_korena)->levo, broj);
58     /* ako je broj manji ili jednak od broja koji je u korenu
59     stabla, dodajemo nov čvor desno od korena */
60     else
61         dodaj_u_stablo(&(*adresa_korena)->desno, broj);
62 }

63

64 #ifndef __STABLA_H__
65 #define __STABLA_H__ 1
66
67 /* Struktura kojom se predstavlja čvor drveta */

```

```
5 typedef struct dcvor{
    int broj;
7     struct dcvor* levo, *desno;
} Cvor;

9
/* Funkcija alocira prostor za novi čvor drveta, inicijalizuje
   polja
11     strukture i vraća pokazivač na nov čvor */
Cvor* napravi_cvor(int b );

13
/* Oslobađamo dinamički alociran prostor za stablo
15 * Nakon oslobađanja se u pozivajućoj funkciji koren
   * postavlja NULL, jer je stablo prazno */
17 void oslobodi_stablo(Cvor** adresa_korena);

19
/* Funkcija proverava da li je novi čvor ispravno alociran,
21 * i nakon toga prekida program */
void prover_i_alokaciju( Cvor* novi);

23
/* Funkcija dodaje nov čvor u stablo i
25 * ažurira vrednost korena stabla u pozivajućoj funkciji.
   */
27 void dodaj_u_stablo(Cvor** adresa_korena, int broj);
29
#endif
```

Rešenje 106

```
#include <stdio.h>
2 #define MAX 50

4
int main(){
6     int m[MAX][MAX];
    int v, k;
8     int i, j;
    int max_broj_negativnih, max_indeks_kolone;
10    int broj_negativnih;

12    /* Učitavamo dimenzije matrice */
    scanf("%d", &v);
14    scanf("%d", &k);

16    if(v<0 || v>MAX || k<0 || k>MAX){
        fprintf(stderr, "-1\n");
18        return 0;
    }

20
    /* Učitavamo elemente matrice */
22    for(i=0; i<v; i++){
        for(j=0; j<k; j++){
24            scanf("%d", &m[i][j]);
        }
    }
```

```

26     }

28     /*Pronalazimo kolonu koja sadrži najveći broj negativnih
elemenata */
    max_indeks_kolone=0;

30
    max_broj_negativnih=0;
32    for(i=0; i<v; i++){
        if(m[i][0]<0){
34            max_broj_negativnih++;
        }

36    }

38    for(j=0; j<k; j++){
        broj_negativnih=0;
40        for(i=0; i<v; i++){
            if(m[i][j]<0){
42                broj_negativnih++;
            }
44            if(broj_negativnih>max_broj_negativnih){
46                max_indeks_kolone=j;
            }

48        }

50    }

52    /* Ispisujemo traženi rezultat */
    printf("%d\n", max_indeks_kolone);

54
    /* Završavamo program */
56    return 0;
}

```

Rešenje 107

```

1  #include <stdio.h>
   #include <stdlib.h>
3  #include <string.h>
   #define MAX 128

5
   int main(int argc, char **argv) {
7       FILE *f;
       int brojac = 0;
9       char linija[MAX], *p;

11      if (argc != 3) {
          fprintf(stderr, "-1\n");
13          exit(EXIT_FAILURE);
      }

15
      if ((f = fopen(argv[1], "r")) == NULL) {
17          fprintf(stderr, "-1\n");
          exit(EXIT_FAILURE);
19      }

```

```
21 while (fgets(linija, MAX, f) != NULL) {  
    p = linija;  
23 while (1) {  
    p = strstr(p, argv[2]);  
25 if (p == NULL)  
    break;  
27 brojac++;  
    p = p + strlen(argv[2]);  
29 }  
    }  
31  
    fclose(f);  
33  
    printf("%d\n", brojac);  
35  
    return 0;  
37 }
```

Rešenje [108](#)

Rešenje [109](#)

Listings

resenja/01_Rekurzija/101.c	6
resenja/01_Rekurzija/102.c	7
resenja/01_Rekurzija/103.c	7
resenja/02_Bitovi/201.c	11
resenja/03_Pokazivaci/301.c	25
resenja/03_Pokazivaci/302.c	25
resenja/03_Pokazivaci/303.c	25
resenja/03_Pokazivaci/304.c	25
resenja/03_Pokazivaci/305.c	25
resenja/03_Pokazivaci/306.c	25
resenja/03_Pokazivaci/307.c	26
resenja/03_Pokazivaci/308.c	26
resenja/03_Pokazivaci/309.c	26
resenja/03_Pokazivaci/310.c	26
resenja/03_Pokazivaci/311.c	26
resenja/03_Pokazivaci/312.c	26
resenja/03_Pokazivaci/313.c	27
resenja/03_Pokazivaci/314.c	27
resenja/03_Pokazivaci/315.c	27
resenja/03_Pokazivaci/322.c	27
resenja/03_Pokazivaci/323.c	27
resenja/03_Pokazivaci/324.c	28
resenja/03_Pokazivaci/325.c	28
resenja/03_Pokazivaci/326.c	28
resenja/03_Pokazivaci/327.c	28
resenja/03_Pokazivaci/328.c	28
resenja/03_Pokazivaci/329.c	28
resenja/03_Pokazivaci/330.c	29
resenja/03_Pokazivaci/331.c	29
resenja/03_Pokazivaci/332.c	29
resenja/03_Pokazivaci/333.c	29
resenja/03_Pokazivaci/336.c	29
resenja/03_Pokazivaci/337.c	29
resenja/03_Pokazivaci/338.c	30
resenja/03_Pokazivaci/339.c	30
resenja/03_Pokazivaci/340.c	30
resenja/03_Pokazivaci/341.c	30

resenja/03_Pokazivaci/342.c	30
resenja/03_Pokazivaci/343.c	31
resenja/03_Pokazivaci/344.c	31
resenja/03_Pokazivaci/345.c	31
resenja/03_Pokazivaci/346.c	31
resenja/03_Pokazivaci/347.c	31
resenja/03_Pokazivaci/348.c	31
resenja/04_Pretrazivanje/401.c	35
resenja/05_Sortiranje/501.c	43
resenja/06_Liste/601.c	50
resenja/06_Liste/601.c	51
resenja/06_Liste/601.c	51
resenja/06_Liste/601.c	51
resenja/06_Liste/601.c	51
resenja/06_Liste/601.c	51
resenja/06_Liste/601.c	52
resenja/06_Liste/601.c	52
resenja/06_Liste/601.c	52
resenja/06_Liste/601.c	52
resenja/06_Liste/601.c	52
resenja/09_IspitniRokovi/901.c	60
resenja/09_IspitniRokovi/902.c	61
resenja/09_IspitniRokovi/902stabla.c	62
resenja/09_IspitniRokovi/902stabla.h	63
resenja/09_IspitniRokovi/903.c	64
resenja/09_IspitniRokovi/904.c	65